

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Управління діяльністю банку на фінансовому ринку»
на тему: «Банківське кредитування малого та середнього бізнесу в Україні»

Виконавець:

студентка Кредитно-економічного
факультету
Овсієнко Мар'яна Євгенівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач Гаркуша Ю.О. _____
/підпис/

ОДЕСА - 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Основною рушійною силою економіки, а отже, і джерелом матеріальних та духовних благ є мале підприємництво. У розвинених державах сектор малого та середнього бізнесу створюється від 60 до 80 % ВВП, забезпечує роботою понад 70 % працюючого населення. Саме мале підприємництво формує здорову ринкову конкуренцію, наслідком якої є висока якість товарів і послуг, саме воно сприяє вирішенню цілої низки соціальних проблем. Особливою є роль малого та середнього бізнесу у трансформаційних економіках. В умовах дестабілізації економіки тільки суб'єкти малого та середнього бізнесу спроможні вирішити проблеми перехідного періоду і сприяти економічному зростанню. Україна не є винятком – саме з малим підприємництвом держава пов'язує надію на швидкі структурні зміни в економіці, вихід із кризи та створення передумов для успішного завершення ринкових реформ.

Метою дослідження є обґрунтування тератичних засад організації банківського кредитування малого та середнього бізнесу, з'ясування сучасного стану кредитної діяльності банківських установ, окреслення можливих напрямів оптимізації кредитних взаєми банків із суб'єктами малого та середнього бізнесу на основі врахування світового досвіду.

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні основи організації кредитних взаємин комерційних банків із підприємницькими структурами малого та середнього бізнесу в умовах ринкової економіки;
- обґрунтувати роль і значення банківського кредитування малого та середнього бізнесу як важливого сегменту кредитного ринку;
- проаналізувати діючу практику банківського кредитування сфери малого та середнього бізнесу;
- узагальнити зарубіжний і вітчизняний досвід й визначити можливості удосконалення механізму кредитування банківськими установами підприємств малого та середнього бізнесу;
- розробити та обґрунтувати напрямки активізації кредитування малого та середнього бізнесу банками України.

Об'єктом дослідження є процес банківського кредитування представників малого та середнього бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи банківського кредитування представників малого та середнього бізнесу.

Методологія дослідження. У кваліфікаційній роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: метод наукових абстракцій, методи аналізу та синтезу, метод кореляційно-регресійного аналізу, метод порівняння, табличний метод, індукції та дедукції, метод коефіцієнтів та методи графічного зображення, статистичні методи.

Інформаційна база. Статистичну і фактологічну основу дослідження складають Закони України, постанови та декрети Кабінету Міністрів

України, Укази Президента України, нормативні документи Національного банку України, банківських установ, підприємств.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи кредитування малого та середнього бізнесу» досліджено соціально-економічна сутність малого і середнього підприємництва, його місце і роль в економіці, теоретичні аспекти кредитування малого та середнього бізнесу, а також механізм надання кредиту малому та середньому бізнесу

У другому розділі «Оцінка банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні» проаналізовано розвиток ринку банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні, оцінено банківське кредитування малого та середнього бізнесу в АТ КБ «Приватбанк», розглянуто механізми визначення кредитоспроможності позичальника банку.

У третьому розділі «Проблеми та шляхи вдосконалення банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні» виділено проблеми банківського кредитування малого та середнього бізнесу; досліджено зарубіжний досвід банківського кредитування малого та середнього бізнесу; визначено шляхи вдосконалення банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. За дослідженнями у процесі відтворення кредит виконує шість економічних функцій: перерозподільну; антиципаційну (емісійна); контрольну; заміщення; стимулюючу; відтворювальна.

2. Основними механізмами банківського кредитування малого та середнього бізнесу вважається: нормативно-правовий механізм; організаційний механізм; фінансово-економічний механізм.

3. Кредитоспроможність розраховують у два етапи.

На першому етапі підприємство самостійно розраховує власні показники кредитоспроможності (здійснює так званий внутрішній аналіз). Висновки цього дослідження призначені для внутрішнього оцінювання підприємством потенційної можливості отримання кредиту та характеристики позички, на яку воно може претендувати за існуючого фінансово-господарського стану.

На другому етапі кредитоспроможність підприємства оцінюють експерти кредитного відділу банку, в який підприємство подало заяву на отримання кредиту. Це так званий зовнішній аналіз. Його результати та висновки є підставою для задоволення чи незадоволення банком заяви підприємства або іншого банку на отримання кредиту.

4. В ході даного дослідження можна виділити основні шляхи вдосконалення кредитування малого та середнього бізнесу в Україні:

- 1) Ризики бере на себе комерційний банк, який приймає рішення з кредитування малого бізнесу.
- 2) Гарантії забезпечуються спеціалізованими фондами або іншими інститутами підтримки малого та середнього бізнесу.
- 3) Гарантії за кредитами забезпечують державні та муніципальні органи влади для малих і середніх підприємств, які працюють у соціально значущих галузях економіки, беруть участь у виконанні державних замовлень, виконують заходи в рамках регіональних програм соціально- економічного розвитку територій та населених пунктів.
- 4) Створення комерційних схем гарантування за кредитами, запровадження продажу гарантій як форми вкладення капіталу з метою отримання прибутку.

АНОТАЦІЯ

Овсієнко Мар'яни Євгенівни

«Банківське кредитування малого та середнього бізнесу в Україні»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою
«Управління діяльністю банку на фінансовому ринку»

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єктом дослідження є сфера економічних відносин, що виникають між кредиторами і позичальниками – підприємствами малого та середнього бізнесу.

Проаналізовано соціально-економічну сутність малого та середнього бізнесу, його місце і роль в економіці; теоретичні аспекти кредитування малого та середнього бізнесу; досліджено механізм надання кредиту малому та середньому бізнесу; проведено аналіз ринку банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні; проаналізована оцінка банківського кредитування малого та середнього бізнесу в АТ КБ «Приватбанк»; розглянуто механізми визначення кредитоспроможності позичальника банку; виділено проблеми банківського кредитування малого та середнього бізнесу; досліджено зарубіжний досвід банківського кредитування малого та середнього бізнесу; визначено шляхи вдосконалення банківського кредитування малого та середнього бізнесу в Україні.

На основі розглянутого матеріалу було розроблено рекомендації щодо вдосконалення кредитування малого та середнього бізнесу в Україні.

Ключові слова: банк, кредитування, малий та середній бізнес, депозитна політика, депозитні операції, відсоток.

ANNOTATION

Ovsiienko Maryana Evgenievna
« Bank lending to small and medium businesses »,
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance» for the
master's program of professional direction
«Managing the activities of banks in the financial market»

Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections.

The subject of research is the sphere of economic relations that arise between creditors and borrowers - small and medium-sized businesses.

The socio-economic essence of small and medium-sized business, its place and role in economy are analyzed; theoretical aspects of lending to small and medium-sized businesses; the mechanism of granting loans to small and medium business is explored; An analysis of the market of bank lending to small and medium businesses in Ukraine was audited; An assessment of bank lending to small and medium-sized businesses in "PrivatBank"; mechanisms of determining the borrower's creditworthiness are considered; the problems of bank lending to small and medium businesses are highlighted; foreign experience of bank lending to small and medium business was researched; The ways of improvement of bank lending to small and medium businesses in Ukraine are determined.

On the basis of this material, recommendations were made to improve lending to small and medium businesses in Ukraine.

Key words: bank, lending, small and medium business, deposit policy, deposit operations, percent.